

---

# Tomáš Loužný: Moje odpověď byla divadlo

---



Tomáš Loužný vystudoval na [Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy](#) [bakalářský obor](#) [Studium humanitní vzdělanosti](#). Během studií na FHS začal studovat teorii a kritiku na DAMU, kde dnes dokončuje studium režie na katedře činoherního divadla. Je režisér, autor a překladatel. Dvakrát zvítězil v soutěži o krátkou divadelní hru vyhlášenou Knihovnou Václava Havla v New Yorku. Má za sebou několik inscenací, u nichž byl autorem či spoluautorem předlohy.

## Na Fakultě humanitních studií UK jsi absolvoval bakalářské studium. Bylo to Tvoje první volba?

FHS pro mě byla první volba v tom, že přijímačky na ni byly nejdříve. Hlásil jsem se na více škol, ale na další přijímačky už jsem nešel, když jsem se dozvěděl, že mě na FHS vzali. V tomto smyslu to tedy první volba byla. Specifické asi v mém případě bylo, že jsem šel z hotelové školy a ne z gymnázia. Kvůli tomu jsem si nejdříve vůbec nebyl jistý, jestli na FHS a na UK obecně mohu uspět. Říkal jsem si, že lidé z gymnázií toho vědí určitě daleko víc než já. No ale naštěstí se ukázalo, že to není pravda. I díky tomu jsem FHS vděčný. Ukázala mi, že když se člověk snaží a naplno maká, tak může uspět. Na předchozí škole nezáleží. Naopak jsem potkal spoustu lidí z gymnázií, kteří odešli, nebo byli odejiti už v prvním ročníku. Nedokázali se vyrovnat s odpovědností, kterou na ně univerzitní styl FHS navalil. První rok na této škole mi dal sebedůvěru, a i kdyby nic jiného, už to stálo za to.

## Jak ses o fakultě dozvěděl?

Díval jsem se samozřejmě na hodně různých oborů. Hlásil jsem se třeba na kulturní antropologii do Plzně. FHS mě ale už tehdy zaujala tím, že nebyla úplně přesně definovaná. Bavilo mě, že se tam člověk dozví něco z každého humanitního oboru, a teprve pak se rozhodne, čemu se chce přesně věnovat. Spousta lidí to může vnímat jako nevýhodu, ale já jsem to bral jako velkou výhodu. Po své střední škole jsem čas na rozhodnutí uvítal.

## Vzpomeneš si na nějaký předmět, který Tě bavil?

Filosofický proseminář. Potkal jsem se tam s [Tomášem Kuncou](#), který mě tak trochu vedl. Řekněme, že si mě možná malinko oblíbil, doporučoval mi, co číst, jakým směrem se vydat. Byla to příjemná zkušenost. Měl jsem na chvíli pocit, že zažívám na vlastní kůži to, o čem se na FHS hodně mluvilo – tutorský systém. Tomáš Kunca nebyl vyloženě mým tutorem, ale působil na mě pozitivně a motivoval mě pro další práci. Byl velmi dobrý v tom, že mu nevadilo, když jsem propojoval třeba popkulturu a odbornou literaturu. Dokonce mě v tom podporoval. Naopak, když jsem potom měl další filosofické semináře, kde jsem to jen zkusil, dostal jsem pořádně přes prsty. Možná i oprávněně, kdo ví, ale vzhledem k tomu, že jsem později zamířil k divadlu, je asi pochopitelné, že mi byl první přístup daleko bližší. Takže, abych to uzavřel, Tomáš Kunca pro mě byl inspirativní. Seděl později i při obhajobě mé bakalářské práce, čímž se to hezky uzavřelo.

## **Bylo něco, s čím jsi měl naopak problém? Často to bývá třeba zkouška z historie.**

Většina předmětů, které jsem měl, šla velmi dobře od obecného ke konkrétnímu. Historie byla trochu náročnější v tom, že texty byly velmi specifické a detailní. Nemůžu říct, že by mě texty, které jsme museli přečíst ke zkoušce z historie, vyloženě bavily, ale měl jsem tu výhodu, že mě historie jako taková zajímala a bavila vždy, takže jsem s tím neměl větší problém. Zkoušku jsem dal na první pokus. Myslím, že vlastně asi ani nemůžu říct, že by mi něco během studia vadilo. Snad jen to, že jsem se dostal do soukolí podivného manévru FHS, kdy bylo nutné u státnic znovu složit zkoušky z předmětů, kterými jsem už prošel a které měly státnice nahrazovat. Když jsem na FHS nastupoval, existovala nějaká pravidla a ta se v průběhu hry změnila. Není důležité, jak to bylo ve finále náročné a zda jsem si to rád zopakoval či ne, důležité je, že škola by měla mít jasně nastavená pravidla, hrát fair play, může být náročná a někdy si nemusíte sednout s konkrétními učiteli... ale změna pravidel v průběhu hry není dle mého názoru dobrá věc. Mrzelo mě to, protože jsem školu kvůli tomu opouštěl s lehce hořkým pocitem, ač jsem byl jinak celou dobu spokojený.

## **Zmínil jsi Tomáše Kuncu, je ještě nějaký jiný vyučující, který Ti utkvěl v paměti?**

Někteří utkvěli, ale často z historek a vyprávění ostatních. (smích) Často jsem dostal z někoho strach kvůli vyprávění, ale v realu to nakonec nebylo tak strašné. Některé učitele předchází hororové historky a příběhy, ale ve finále, když se člověk připraví, tak nakonec projde. Když je vidět, že člověk má zájem a něco ví. Pokud bych měl někoho jmenovat, byli by to jistě dva lidé. Během zkoušky SVIP mi zásadně pomohla [Veronika Seidlová](#). Chápala moji situaci, kdy už jsem studoval na dvou školách (FHS a DAMU), a místo toho, aby mi dávala najevo, že to nemohu zvládnout, podporovala mě, jak to jen šlo. Za to jsem jí dost vděčný. A snad ještě sociolog [Karel Černý](#). Toho si pamatuji proto, že jsem si ho při zkoušce ze společenských věd, když čekal, až bude moci vystřídat svého kolegu uvnitř, splet se studentem. Začal jsem mu tykat a ptát se ho, jaké otázky si připravil. Následně mě zkusil z Beckovy Rizikové společnosti, ten pocit, když jsem vešel do místnosti a on seděl na místě vyučujícího, asi nikdy nezapomenu.

## **Zúčastňoval ses i mimo studijních aktivit? Jestli ano, našel sis v rámci těchto aktivit přátele? Někdy to na samotných přednáškách může být těžké.**

Jednou jsem dělal rozhovor pro Humra. Nicméně na FHS tento problém je, je tam moc studentů, pořád potkáváte nové lidi, které vidíte třeba jednou za půl roku. Našel jsem ale asi tři kamarády, se kterými jsme byli společně na filosofickém prosemináři. Ale je to paradox, z tisíce lidí máte tři, které potkáváte častěji. Pak jsem šel studovat na DAMU, kde jsme byli v režijním ročníku dva plus pak osm našich herců. Své spolužáky na DAMU jsem vídal daleko častěji než svou rodinu.

## **Po absolvování bakalářského studia jsi absolvoval Katedru teorie a kritiky na DAMU a nyní jsi ve druhém ročníku magisterského studia režie na stejné škole. Co Tě vedlo k takové zásadní změně školy? Neuvažoval jsi o magisterském studiu na FHS?**

Někdy ve druháku jsem si řekl, že se budu profilovat na filosofii, a zapsal jsem si nějaké filosofické předměty. Měl jsem semináře a prosemináře cílené na antickou filosofii. Vlivem těch seminářů jsem se ale rozhodl, že to nechci dělat. Není to tak, že by mě to nebavilo nebo to bylo nekvalitní. Jsem rád, že jsem těmi předměty prošel, ale když jsme se bavili dvě hodiny o Platónově jeskyni a o matematickém jsoucnu, přičemž jsem věděl, že jsme pořád na začátku, tak jsem tam najednou seděl a cítil, jak odlétám duchem někam pryč. Měl jsem takový podivný distanc. Najednou pro mě bylo to povídání kdesi na obláčku, na obláčku, který už ani není propojený se zemí, a já nevím, proč bych to měl studovat. Byl to jeden pocit, chvíle, ve které najednou zmizel můj zápal pro filosofii. Uvědomil jsem si, že tohle nechci. Začal jsem tedy přemýšlet, jakým směrem se tedy mám profilovat. Uvědomil jsem si, že mě zajímá každý z oborů na FHS, ale žádný ne natolik, abych si o něm četl odborné časopisy, jezdil na přednášky, bavil se o tom do hloubky s lidmi... nebo se o tom dokonce s někým vážně dohadoval. Moji kamarádi z FHS byli zaměřeni na filosofii a vše obraceli na filosofické otázky a mně to už přišlo zbytečné. Chtěl jsem se bavit o normálním životě. Ptal jsem se sám sebe, co mě zajímá. Moje odpověď byla divadlo. Paradox. V té době jsem divadlo také nijak hlouběji neřešil. Uvědomil jsem si ale,

že kdybych chtěl číst odborné časopisy, tak by byly o divadle. Začal jsem se zajímat o divadelní obory a našel jsem DAMU, kde byl obor Teorie a kritika. To pro mě bylo ideální, myslel jsem si tenkrát. Říkal jsem si, že je to stále teorie, kterou nechci zcela opustit, ale už je to konkrétnější. Můžu jít do divadla a ověřit si to, o čem se učím, o čem si čtu. Pak o tom mohu něco konkrétního napsat a vztáhnout to k tomu, co jsem viděl. Přihlásil jsem se a hned napoprvé jsem se tam dostal. Dostudovával jsem FHS a zároveň jsem byl v prváku na DAMU. Přišlo mi to jako skvělé propojení. FHS mi dávala humanitní základ a zároveň jsem se konkrétně zaměřoval na divadlo. V prvním ročníku na DAMU jsem měl hodinu základů režie a tam mi pak došlo, že se tomu chci věnovat prakticky. To byla moje cesta hledání se. Říká se – Fakulta hledající smysl anebo Fakulta hledání smyslu? Co se říká víc? Za mě je to hledání. A já ho našel.

## **Vnímali jste rozdíl v přístupu ke studiu a studentům na DAMU a na FHS? DAMU i FHS se zdají být takovými samostatnými uzavřenými světy.**

Nevím, nakolik je FHS uzavřený svět, DAMU určitě. Ta člověka pohltí, udělá z něho důležitého studenta divadla, pak ho pustí ven a dá mu najevo, že konkurence je velká, a že důležitý vlastně vůbec není. Přejde mi to fér. Najednou vás z pozice, kdy je o vás víceméně postaráno, vykopnou do reálného světa. Dále, co umíš. FHS je daleko větší. Lidé si s FHS, zdá se mi, někdy spojují cosi nejasně negativního. Slyšel jsem dost lidí, jak ji shazují, ale co si budeme povídat, často to dělají lidé, kteří neměli sílu ji dostudovat, protože to pro ně bylo vlastně těžké. Je to jejich obrana, racionalizace toho, že to nezvládli. Největší rozdíl mezi DAMU a FHS je ale samozřejmě velikost. DAMU je proti FHS taková rodinná škola. V ročníku nás bylo deset. Některé předměty jsme měli ve třech – já, spolužačka a profesor. Na největších celoškolních předmětech bylo kolem osmdesáti lidí. Studium na DAMU je v tomto směru obrovský luxus. Proti tomu je FHS obří anonymní moloch.

## **Jsi režisér. Je něco, co sis odnesl z FHS a využiješ to i ve své režijní praxi?**

Určitě. FHS bych nikdy neměnil. V mém životě je to důležitá zkušenost i proto, že jsem nestudoval gymnázium. FHS mi nahradila gymnázium a šla navíc daleko hlouběji. Učitelé z FHS mě většinou dobře vedli, motivovali mě a inspirovali. Dodneška se snažím číst podobné knihy jako na FHS, rozšiřovat si obzory. FHS mi poskytla přístup ke spoustě dovednostem a vědomostem. Jak říká profesor Sokol – naučila mě číst a psát. To je důležité i pro divadlo. Číst je základ jakékoliv práce na textu. Umět interpretovat, samozřejmě je to jiná interpretace, ale nějaký podobný základ tam je. Vážím si toho a cením si, že jsem tam mohl studovat.

## **Absolventi FHS jsou často společensky angažovaní, není jim lhostejné, co se ve společnosti děje. Čím myslíš, že to je? Myslíš, že to v lidech FHS vyvolává?**

Těžko říct, jestli to v lidech vyvolává FHS. Samozřejmě si ale myslím, že má prostředky, jak k tomu lidi přivést. Jestli něco FHS učí, tak je to kritické čtení, psaní, myšlení. To myslím, že je pro společenskou angažovanost dobrý předpoklad. Nebat věci jen tak, jak jsou, ale pochopit věci pořádně, nespokojit se s první dobrou. Ať už je to z jakéhokoliv hlediska. Hlavní účel všech modulů na FHS je snaha ukázat různé přístupy a náhledy na to, jak se vztahovat k nějakému problému. Každý pohled je jiný, a to nutně vede ke kritickému přístupu – jaký z těch pohledů si vyberu a proč zrovna ten? Zároveň ale doufám, že tohle do jisté míry umí všichni vysokoškoláci a že jsou vedeni k tomu, aby se společensky angažovali. Člověk musí k věcem zaujmout nějaký postoj. Vysoká škola nutí lidi k tomu, aby se k okolním věcem vymezili, aby nezůstali jen ve své bublině. O to víc k tomu vedou humanitní obory, do kterých FHS samozřejmě patří. Přesto – nebo právě proto – se ozývají hlasy, které by rády omezily místa na humanitních oborech vysokých škol (a stejně tak na gymnáziích) a chtěly by mladým lidem diktovat, kam by se spíše měli vydat studovat, protože něco praktického se přece hodí víc. Proč nestudovat nějaké řemeslo, které je zrovna teď potřeba, proč nevyučit více lidí a připravit je tak na práci... no řekněme třeba v automobilce? Proč tohle všechno neudělat, když za pár let třeba to řemeslo už dávno nebude existovat, proč těm mladým lidem, kteří také ještě nevědí, co přesně chtějí v životě dělat, a potřebují najít svůj smysl, proč jim nezavřít většinu dveří a nenadiktovat jim, co je pro ně dobré? Kritické myšlení asi nebylo nikdy ve velké módě. Lidé, kterým není cizí, se totiž nenechají tak snadno zmanipulovat. Proč zkoumat, k čemu je FHS konkrétně – právě to, že není k ničemu „konkrétně“, je podle mého názoru její síla.

**Sára Wienerová**

17. 5. 2019